

СТАНОВИЩЕ

по конкурсна процедура

за заемане на академичната длъжност „доцент”

по област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,

професионално направление 7.4. Обществено здравеопазване,

научна специалност Управление на здравните грижи

за нуждите на УС „Медицински лаборант“

Медицински колеж на МУ - Варна,

обявен в ДВ, бр. 96/01.12.2017 г.

Със заповед на Ректора на Медицински университет - Варна № Р-109-99/31.01.2018 г. съм определена за член на Научно жури и да изготвя становище по конкурсна процедура за заемане на академичната длъжност „доцент” по научната специалност „Управление на здравните грижи“ за нуждите на УС „Медицински лаборант“ на Медицински колеж при МУ - Варна.

Единствен кандидат в конкурса е преп. Емилия Георгиева Георгиева, доктор по професионално направление Управление на общественото здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи“

1. Кратки биографични данни и кариерно развитие на кандидатката. Родена е на 27.01.1976 г. във Варна. През 1995 г. завършва Медицински колеж при МУ - Варна., специалност „медицински лаборант“, ОКС - професионален бакалавър, през 2008 завършва бакалавърска степен по „Управление на здравните грижи“. В следващите години придобива две магистърски степени – по *маркетинг*, в Шуменски университет „Епископ Константин“ - 2010 и по *управление на здравните грижи* в МУ – Варна - 2013 г. След защита на дисертация на тема „Осигуреност с медико-лабораторни услуги в общата медицинска практика на Североизточна България“ през 2016 г. получава ОНС „доктор“ по научна специалност „Управление на здравните грижи“. Професионалния си път започва през 1995 г. като медицински лаборант

в МБАЛ „Св. Марина“ - Варна, от 2008 г. до 2013 г. е медицински представител на медицинска техника в Софбиолайф - Биомедика. Хоноруван преподавател в 2012, а от 2013 г. редовен преподавател в Медицински колеж при МУ - Варна. Член е на Националния антидопингов център и експерт по допинг контрол в национални и международни спортни състезания. Член е на БАПЗГ и на Националната асоциация по превенция и терапевтично обучение. Владее английски и руски езици. Съчетанието на професионален капацитет в областта на медико-лабораторната техника с общомедицинска и управленска подготовка и компетентност по маркетингови стратегии са добра предпоставка за развитие на изследователска работа в областта на управление на здравеопазването и удовлетворяване потребностите на пациентите и обществото.

2. Общо описание на представените материали и изпълнение на наукометричните критерии.

Емилия Георгиева се представя в конкурса с общо **29** заглавия, от които: - *монография - 1, съавторство в учебник - 1, автореферат на дисертационен труд - 1; пълнотекстови публикации – 26, в т.ч. в научни списания – 17, от които 12 в международни и в сборници от научни прояви – 9, от които 3 в чужбина.* Разпределението на научните трудове по място на кандидатката в авторските колективи показва, че тя е *единствен и първи автор* в 15 публикации (51,72%), което е свидетелство за възможностите ѝ за самостоятелна и водеща роля в изследователски екипи. Хронологичният анализ на публикационната ѝ активност показва плавно, системно нарастване в годините като умерено се интензифицира през 2016г., когато защитава дисертация.

В справка от Библиотеката на МУ - Варна са посочени 5 цитирания на публикации на Георгиева в чужди бази данни, като е направена уговорка, че справката е непълна поради временно липсващ достъп до съответните бази данни.

Научните списания, в които са публикувани трудовете на Емилия Георгиева съответстват на разработваната тематика: „Социална медицина”, „*Scripta scientifica Salutis Publicae*”, „*Варненски медицински форум*”.

Съпоставката на посочените данни с изискванията, заложи в Правилника за развитие на академичния състав на МУ - Варна за заемане на академична длъжност „доцент” показва, че кандидатката покрива наукометричните критерии за тази длъжност.

3. Качествена оценка на научно-изследователската дейност и приноси.

Представената научна продукция на кандидатката е по темата на конкурса. Тематиката на нейните публикации е свързана с днешния и утрешния ден на медико-лабораторните техники. Тя ги поставя на изследване в няколко аспекта: изключителната им роля в превенция, прогнозиране на болестните процеси и контрол върху хроничните заболявания; тяхната социална страна - да удовлетворяват потребности на пациента и обществото; като област на бързо и нарастващо внедряване на нови технологии и не последно място като услуги, които се включват в комплекс от интегрирано медицинско обслужване.

Кандидатката за доцент е систематизирала своите публикации и приноси в пет основни тематични направления:

Първо направление: *Оценяване, нагласи, удовлетвореност, готовност за ползване на медико-лабораторни услуги и внедряване на бързи тестове* (№№ 1, 2, 11, 12, 16, 18, 20). Проучена е удовлетвореността от предоставените медико-лабораторни услуги сред всички ангажирани групи - пациенти, лаборанти, лабораторни лекари и общопрактикуващи лекари. Познавателно и практико-приложно значение има разкриването на факторите, влияещи върху удовлетвореността, както и зависимостите между качеството на работа в медико-диагностичните лаборатории и доброто взаимодействие с другите медицински специалисти, особено в етапа на подготовка на пациента и доставяне на

биологичния материал. Много добре са изяснени ползите от въвеждане на нови методи и РОСТ тестове с цел увеличаване на диагностичните възможности.

Второ направление: *Разпределение на медико-лабораторни услуги в извънболничната медицинска помощ като гаранция за достъп до услуги* (№№5, 6, 11, 15, 19). Установен е дисбаланс в териториалното разпределение на лечебните структури-съсредоточени са предимно в областните градове и слабо представени в малките селища. Различията са показани картографски, което директно може да служи за организационно-управленски цели. Проучени са реалните ограничения и техните причини пред достъпа на пациентите до медико-лабораторни услуги. Изработен е регистър на медико - диагностичните лаборатории в извънболничната помощ в България, чрез който се определя осигуреността с медико-диагностични лаборатории и се анализират териториалните различия. Практико-приложен принос има разработеният концептуален модел за подобряване достъпа на пациентите от отдалечените места чрез мобилна лаборатория.

Трето направление: *Иновативни подходи за комуникации в здравеопазването: електронно-ориентирани лабораторни услуги в Североизточна България* (№ 4, 7, 8, 25, 26). Предложен е модел на електронно – информационна система, в която медико – диагностичните лаборатории участват съвместно с други институции, генериращи информация, полезна както за населението, така и за всички участници в здравеопазната система. Анализирани са добри практики при интегрираните маркетингови комуникации в медико – диагностични и зъботехнически лаборатории. Разработен е модел за интегриран софтуер за зъботехнически лаборатории, който обединява нуждите и потребностите на участниците в процеса.

Четвърто направление: *Епидемиологична характеристика на инфекциозни заболявания* (№№9, 10, 14, 17, 21, 22) Представени са най-често използваните фенотипни методи за доказване на ESBL - (широкоспектърни бета-лактамаза) продуциращи бактерии в лабораторни изолати. Установена е честотата на уринарните инфекции, предизвикани от ESBL, продуциращи бактерии сред деца във Варна. Извършен е сравнителен анализ на класическите фенотипни и новите

молекулярно-генетични методи за детекция на MRSA (метицилин-резистентни *Staphylococcus aureus*), приложими в лабораторната практика. Изяснена е ролята на имунопрофилактиката и превенцията на туберкулозата във Варненска област през периода 2001-2012г. Проучена е имунизационната структура и ваксинното покритие във Варненска област на деца, подлежащи на имунизация и реимунизация с BCG ваксина.

Пето направление: *Интегрирани грижи при диагностика и контрол на хронични заболявания* (№№3, 13, 23, 24). На базата на концепцията за интегрирани грижи са определени потребностите и най-важните области за интеграция на отделните звена в здравеопазната система при предоставяне на интегрирани грижи. Обоснована е необходимостта от обучение и активно участие на пациентите при управление на хроничните заболявания. Разработени са организационни и функционални аспекти на програма за управление на хроничните неинфекциозни заболявания и управление на здравеопазните дейности и социалните услуги в интерес на отделния потребител, на ниво общност и национално ниво.

Монографията, с която Емилия Георгиева участва в конкурса е на тема „Приложение на базата данни и електронните информационни системи в лабораторната практика - състояние и перспективи“, обхваща 128 страници, 3 глави, позовава се на 276 заглавия. Тя е в кръга на научните интереси на кандидатката. Разглежда структура и организация на медико-диагностичните лаборатории в България; извежда неравнопоставеността на пациентите във връзка с местоживеенето им относно възможността да използват на медицински и лабораторни услуги. (глава първа) Център на глава втора са електронните информационни системи в болничната и извънболничната помощ и определяне мястото на медико-лабораторните услуги в тях. В трета глава са представени иновациите в областта на диагностицирането и контрола на няколко социално значими заболявания и ролята на медико-лабораторните тестове в този процес. Много добре е разработен, с определен приносен характер, проблема Обучение за работа с иновационни технологии и РОСТ системи както на медицински специалисти, така и на пациенти. С написването на монографията Емилия

Георгиева показва зрелост, много добра специална подготовка, аналитико-синтетични способности и мисъл за адекватно на читателската аудитория представяне на нови, актуални проблеми.

4. Оценка на учебно-педагогическата дейност.

Кандидатката за доцент води практически упражнения по клинична лаборатория, учебна практика на студентите от МК по клинична лаборатория, по микробиология и преддипломен стаж. Справката издадена от МУ - Варна показва за последните три години средна годишна натовареност 914 часа. Е. Георгиева участва в два проекта „Студентски практики“ и е академичен наставник общо на 33 студенти.

Заклучение

Анализът на цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на Емилия Георгиева д у з г показва, че тя системно поставя на изследване важни проблеми на медико-лабораторната техника в светлината на съвременните технологии и практики. Работите ѝ имат значими приноси с познавателен и особено с практико-приложен характер, покрива наукометричните изисквания. С всичко това тя отговаря на критериите на Закона и на Правилника за развитие на академичния състав на МУ - Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Всичко това е основание за положителната ми оценка и с убеденост препоръчам на членове на Научното жури да гласуват Емилия Георгиева Георгиева да заеме академичната длъжност „доцент“

Съставил:

доц.Н.Фесчиева, дм

